

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа
ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)
Віденська консерваторія в м. Будапешт (Угорщина)

II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція

**“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

Збірник тез доповідей

Мукачево
6-7 квітня 2020 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в
Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)
Віденська консерваторія в м Будапешт, (Угорщина)**

**УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ**

**MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC
TRANSFORMATIONS OF BUSINESS PROCESSES:
REALITIES AND CHALLENGES**

**Тези доповідей
II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

6-7 квітня 2020 р.

**Мукачево
2020**

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 8 від 23 квітня 2020 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2020 р.). – Мукачево: МДУ, 2020. – 340 с.

***Відповідальний за випуск:** Феєр О.В. – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами, відповідальна за наукову роботу кафедри.*

***Технічний редактор:** Товт Т.Й. – к.е.н., доцент.*

У збірнику тез за матеріалами II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, що проводилася кафедрою менеджменту та управління економічними процесами Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, студентів, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>

© Мукачівський державний університет, 2020
© Кафедра менеджменту та управління економічними процесами, 2020

Поступово розвиваються нові економічні зв'язки між агробізнесом, великими роздрібними торговцями та фермерами. Неурядові організації все частіше звертають увагу на способи сприяння прямим зв'язкам між фермерами та покупцями в контексті ланцюга вартості. Більше уваги приділяється розвитку регіональних ринків та структурованих систем транзакцій, які повинні сприяти таким змінам. Зростання роздрібною мережі має значний вплив на канали збуту садівничих, молочних та тваринних продуктів. Тим не менш, нерозвинені ринки залишатимуться актуальними протягом наступних років, що потребує уваги для розвитку інфраструктури, такої як оптові та роздрібні ринки.

Список використаних джерел:

1. Вітько Д.О. Детермінанти міжнародної конкурентоспроможності українських аграрних підприємств / Д.О. Вітько // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2018. - Вип. 17. Ч. 1. - С. 36-40.

УДК 330.5:338.3

Н.О. РЯЗАНОВА

кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри фінансів, обліку та банківської справи,
ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка»,
м. Кривий Ріг, Україна

«ЗЕЛЕНА» ЛОГІСТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Пріоритетність застосування інструменту «зеленої» логістики для забезпечення стійкого розвитку альтернативної енергетиці зумовлена зростанням викидів пересувними та стаціонарними джерелами забруднення, неконтрольованим утворенням відходів, що приводить до ускладнення процесів стійкого розвитку держави загалом. Процес логістичного управління потребує впровадження практики вживання нових інструментів, які відзначаються спрямованістю на усунення негативних тенденцій, якими супроводжується переміщення соціо-еколого-економічних, енергетичних ресурсів між підсистемами, а серед таких – втрати ресурсів.

«Зелена» логістика є особливо ефективною у контексті згладжування згаданих вище проблем. В аспекті теорії стійкого розвитку галузі «зелену» логістику потрібно розглядати як ефективний інструмент управління нематеріальними та матеріальними потоками для зниження соціо-еколого-економічних збитків, стимулювання інноваційного розвитку. Отже, очевидним є зв'язок «зеленої» логістики зі структурою галузі – електроенергетичними мережами, зонами, вузлами, а також із екологією [1]. Відзначаючи екстремність потреби мінімізації забруднення, активізації процесу прийняття управлінських рішень щодо раціонального використання фінансових, матеріальних та логістичних ресурсів, визначається доцільним розробка напрямів «зеленої» логістики для забезпечення стратегічного управління розвитком альтернативної енергетики.

Теоретико-методичні аспекти «зеленої» логістики висвітлено у наукових роботах таких учених, як: Є. Мішенін, З. Герасимчук, П. Мерфі, Д. Роджерс, Р. Тіббен-Лембке, І. Г. Смирнов, М. Аверкіна. Досліджування наукових розробок названих авторів дає підстави визнавати підвищення ролі «зеленої» логістики як інструменту стратегічного управління розвитком альтернативної енергетики, вона є прикладом корисного та прибуткового співіснування екології й економіки, що задовольняє умови і збереження навколишнього середовища, і зростання господарської діяльності [2, с. 50].

Жодна економічна доктрина не здатна так глибоко проникнути у виробничі і розподільні процеси, як логістика, тому і реалізувати концептуальні підходи до розробки стратегії вирішення проблем стійкого розвитку альтернативної енергетики необхідно саме через зелену логістику [3; 4].

Підкреслюючи утворення фактів енергозалежності, на сучасному рівні розвитку інтеграційних технологій слід зазначити, що енергетика є засадничою, фундаментальною галуззю, що забезпечує виробничі процеси усіх інших галузей народного господарства будь-якої держави. Електроенергетичний комплекс має універсальне міжгалузеве стратегічне значення, формуючи безперерйне функціонування базових секторів розвитку національної економіки, а в даний момент, прагнучи розвивати вітчизняний виробничий комплекс і сформувати програму імпортозаміщення, рівень і якість енергопостачання, екологічну і економічну ефективність визначають результативністю діяльності з обслуговування комерційного і побутового споживання.

Своєчасність змін, які у рамках реалізації науково обґрунтованого теоретико-прикладного інструментарію зеленої логістики мають бути реалізовані без зволікань, визначається як зовнішніми, так і внутрішніми для економіки України мотивами, що обумовлюють введення високоекологічних стандартів. Істотну долю у витратах виробництва та обігу займають логістичні витрати по доведенню продукту до кінцевого споживача. Тому логістика як науково-практичний напрям набуває особливої важливої ролі в сучасних умовах.

Основою розвитку ринку електроенергії і потужності в кожній країні виступає можливість конкуренції у рамках певного цінового діапазону, здатної забезпечити модернізацію технологічних і технічних умов функціонування конкурентного ринку. Через це обмежені потенційні можливості компаній, що становлять групу незалежних постачальників і посередників, виробників енергії.

Відносно низький рівень конкуренції енергоринку України знижує потенційні можливості падіння відпускної вартості на роздрібному ринку, адже розмір витрат незалежних гравців може виявитися на порядок нижче витрат на генерацію і передачу енергії.

Сучасна структура енергоринку передбачає присутність природної монополії відносно техніко-технологічної складової інфраструктури, у форматі електричних мереж. На цьому етапі забезпечити стабільне функціонування сектора і зниження відпускної вартості досить складно відносно тієї частини тарифу, який формується для кінцевого споживання побутовими і промисловими споживачами.

Рекомендується формування логістичного вектору розвитку енергоринку регіону на основі зеленої економіки як багатоступінчастої системи, що реалізовується на практиці за підтримки наступних підсистем.

1. Виконання різних заходів в процесі електроенергетичного забезпечення, пов'язаного з етапами життєвого циклу генеруючих фондів.
2. Логістичне забезпечення процесу формування якості постачань електроенергії від виробника, закінчуючи постачаннями споживачам;
3. Оцінка параметрів ланок логістичного ланцюга якості процесу електропостачання за допомогою системи контролю.
4. Підтримка рівня якості сервісного обслуговування в процесі електропостачання споживачів.

Особливості транспортування електроенергії і потужності з позиції логістики, з техніко-технологічної точки зору, припускають, що наявні документи досі не досконалі та ігнорують обмежені пропускні здібності магістральних ЛЕП, що викликають серйозні комерційні втрати при транзитних перетіканнях електроенергії, а також сильні відмінності в структурі генеруючих потужностей об'єднаної енергетичної системи. З

точки зору ринкових принципів роботи, як вважає ряд учених і практиків, оптовий ринок електроенергії сьогодні швидше є псевдоринком, не здатним здолати кризову ситуацію в електроенергетичній галузі, надійно і ефективно забезпечувати потреби сучасної економіки в електричній і тепловій енергії. Його функції більше схожі на функції міністерства по надзвичайних ситуаціях, звідси виникає об'єктивна необхідність в системній реструктуризації конкурентного електроенергетичного ринку як концептуального підходу до розробки стратегії рішення проблем стійкого розвитку альтернативної енергетики.

Логістичний теоретико-прикладний інструментарій вибору пріоритетів екологічної захищеності енергоринку можна представити як:

- ранжирування завдань для вибору критеріїв оцінки пріоритетів екологічної захищеності;

- вибір і підтвердження пріоритетів екоменеджменту в електроенергетиці, на основі екологічного моніторингу внутрісистемних процесів, заснований на зниженні кількісних параметрів високої загрози, шкідливого впливу умов життєдіяльності на область мешкання, що характеризуються великою мірою засмічення довкілля і ризиком походження екологічних автоаварій і катастроф;

- мінімізація екологічного збитку місця існування, що характеризується впливом техногенних дій на естетичні, рекреаційні, оздоровчі та інші якості природного довкілля.

Угрупування логістичних критеріїв екологічної безпеки системи енергоринку регіону в цілому ґрунтується на системі екологізації організаційно-управлінського функціонала енергоринку і може бути представлене по трьох напрямках.

1. Напрями, що зумовлюють і обґрунтовують неминучість екологізації електроенергетичного комплексу, які у свою чергу підрозділяються на:

- нормативно-правові стимули державної дії, що провокує розвиток альтернативної генерації на основі компенсації витрат на приєднання до енергомереж (варійованих по потужності малої генерації);

- заходи, стимулюючі споживчу активність відносно розвитку схем малої генерації, а також споживання енергії, зробленої екологічно чистим способом;

- заходи відносно відповідальності виробника і підприємницька активність за параметрами екологічності, якості, надійності.

2. Напрями, що дозволяють удосконалити технологічні процеси відносно виробництва, розподілу і акумуляції енергії.

3. Напрями, що забезпечують ефективність реалізації проектів. Потрібні створення і реалізація регіональних програм соціально-еколого-економічного розвитку, субсидування малого підприємництва, проектування цільових програм екологічної спрямованості.

Досягнення науково-технічного прогресу, рівень розвитку технологій у сфері електроніки, комп'ютерних технологій і мережових телекомунікацій зумовили зростання передумов для утворення інтелектуальних мереж, здатних забезпечити адекватне управління процесами споживання електроенергії та можливість вибору споживачами постачальників, відповідно до умов централізованої системи електропостачання і відповідного послуго-сервісного комплексу. Таким чином, оптимізуючи систему державного регулювання електроенергетичного комплексу для досягнення системного показника ефективності і надійності, еколого-економічної безпеки, можна утворити умови саморозвитку галузі відповідно до інтересів споживачів, що поєднують в собі потребу отримувати стабільне забезпечення електроенергією за оптимальною вартістю.

Список використаних джерел:

1. Лившиц В. Логистика города [Електронний ресурс] / В. Лившиц. – Режим доступу: <http://www.proza.ru/text/2007/01/28-273.html>

2. Смирнов І. Г. «Зелена логістика»: еколого-географічний вимір / І. Г. Смирнов // *Український географічний журнал*. – 2002. – № 2. – С. 49–52.
3. Аверкіна М.Ф. Сутнісна характеристика «зеленої логістики» міста [Електронний ресурс] / М.Ф. Аверкіна – Режим доступу: <https://www.sworld.com.ua/konfer30/784.pdf>
4. Аверкіна М.Ф. «Зелена логістика» міста як пріоритетний інструмент забезпечення стійкого розвитку міст / М.Ф. Аверкіна // *Вчені записки Університету «КРОК»*. – 2013. - Випуск 33. – С. 243 – 247.

УДК 339.9:339.138

М.Г. СЛОКВА

кандидат економічних наук,

доцент кафедри міжнародного менеджменту,

О.В. П'ЯНКОВА

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри міжнародного менеджменту,

Київський національний торговельно-економічний університет,

м. Київ, Україна

ДОСВІД ПОЛЬЩІ У ПРОСУВАННІ НАЦІОНАЛЬНОГО БРЕНДУ

Сучасний стан розвитку світової економіки характеризується посиленням інтеграційних та глобалізаційних процесів, загостренням конкурентної боротьби. За таких умов країни стикаються з проблемою забезпечення свої конкурентних переваг, формування позитивного іміджу в міжнародному просторі. Одним з інструментів її розв'язання виступає формування та просування національного бренду. З огляду на певну спільність вихідних умов а також досягнуті на сьогоднішній день результати, вельми показовим вбачається досвід Польщі у просуванні національного бренду, яка за досить короткий час продемонструвала значне посилення своїх конкурентних позицій.

Так, останнім часом Польща значно покращує свої позиції у багатьох світових рейтингах. Наприклад, за даними рейтингу Future Brand Country Brand Index [1-3] Польща у 2010 році посідала у глобальному рейтингу брендів країн 82 місце, у 2011 році – 79 місце, у 2012 році – 75 місце, тоді як у рейтингу за 2014-2015 роки – вже 45 місце, а у 2019 році – 44 місце. У той же час, Україна у 2010 році була на 99 місці, у 2011 році – на 105 місці, у 2012 році – на 98 місці, у рейтингу за 2014-2015 роки та 2019 рік – на 74 місці. За даними звіту Brand Finance Nation Brands щодо вартості національних брендів Польща у 2019 році посіла 22 місце у світі, у той час як Україна зайняла 56 місце у рейтингу [4].

Формування національного бренду Польщі фактично розпочалося з набуттям країною незалежності. Основну увагу першочергово було приділено формуванню експортного бренду. У 1992 році було розпочато промо-кампанію „TERAZ POLSKA”, що сприяла просуванню як всередині країни, так і за кордоном, національних товарів та послуг найвищої якості, які мали зміцнювати довіру до держави як до економічного партнера, а також позитивно впливати на репутацію Польщі в світі [5].

У 1996 році було започатковано програму «Бренд – брендам» («Marka – Markom»), що мала на меті відродження значущості товарних брендів у Польщі та підтримку їх за кордоном шляхом організації промоакцій для польських підприємств, публікацій матеріалів про традиції національної промисловості тощо. Для формування привабливого інвестиційного іміджу країни Агенцією з іноземних інвестицій було розроблено та проведено рекламну кампанію у Західній Європі і США із залучення інвестицій в країну за рахунок створення динамічного і сучасного іміджу польської економіки. Цільовою аудиторією були керівники західних компаній, економісти і

Наукове електронне видання

**УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ**

**Збірник тез доповідей
II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

6-7 квітня 2020 р.

Відповідальний за випуск:

*Феср О.В. – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту
та управління економічними процесами,
відповідальна за наукову роботу кафедри*

Технічний редактор:

Товт Т.Й. – к.е.н., доцент

Формат 60*84/16
Гарнітура Times New Roman
Ум. друк. арк. 27,90

Адреса видавництва:

Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600
тел./факс: (03131) 2-11-09. E-mail: rvc@mail.msu.edu.ua